

॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ इति शल्यपर्वोत्तर्गतगदापर्वणि नैलकंठीये भारतभावंदीपे षट्पञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५६ ॥ ॥ ७३ ॥ तत इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥

किं कथनेन बहुना युध्यस्व त्वं वृकोदर ॥ अद्य ते ह विनेष्यामि युद्धश्रद्धां कुलायम ॥ ३८ ॥ न हि दुर्योधनः क्षुद्रकेनचित्त्वद्विधेन वै ॥ शक्यस्त्यासयितुं वाचा यथान्यः
प्राकृतो नरः ॥ ३९ ॥ चिरकालेऽप्सितं दिष्ट्या त्वदयस्य मिदं मम ॥ त्वया सह गदायुद्धं त्रिदशैरुपपादितं ॥ ४० ॥ किं वाचा बहुनोक्तेन कथितेन च दुर्मते ॥ वाणी सं
पद्यता मे षाकर्मणा माचिरं कथाः ॥ ४१ ॥ तस्य तद्वचनं श्रुत्वा सर्व एवाभ्यपूजयन् ॥ राजानः सोमकाश्चैव ये तत्रासन् समागताः ॥ ४२ ॥ ततः संपूजितः सर्वैः संप्र
लुष्टतनूरुहः ॥ भूयो धीरां मतिं च क्रेयुद्धाय कुरु नंदनः ॥ ४३ ॥ उन्मत्तमिव मातंगं तलशब्देन राधिपाः ॥ भूयः संहर्षया च क्रुदुर्योधनममर्षणं ॥ ४४ ॥ तं महात्मा
महात्मानं गदामुधम्यपांडवः ॥ अभिदुद्राववेगेन धार्तराष्ट्रं वृकोदरः ॥ ४५ ॥ बृंहति कुंजरास्तत्र हयाह्वेपंति चासकृत् ॥ शस्त्राणि चाप्यदीप्य तपांडवानां जयैषिणां
॥ ४६ ॥ इति श्रीमहाभारते शल्यपर्वोत्तर्गतगदापर्वणि गदायुद्धारं षट्पञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५६ ॥ ॥ ७३ ॥ संजय उवाच ततो दुर्योधनो दृष्ट्वा भीम
सेनं तथागतं ॥ प्रत्युद्ययावदीनात्मा वेगेन महतानदन् ॥ १ ॥ समापेत तुरन्योन्यं शृंगिणौ वृषभा विव ॥ महानिर्घातघोषप्रहाराणामजायत ॥ २ ॥ अभवच्च त
योर्युद्धं तु मुलं लोमहर्षणं ॥ जिगीषतोर्यथान्योन्यमिन्द्रप्रह्लादयोरिव ॥ ३ ॥ रुधिरोक्षितसर्वांगौ गदाहस्तौ मनस्विनौ ॥ ददृशते महात्मानौ पुष्पिताविव किंशुकौ
॥ ४ ॥ तथा तस्मिन् महायुद्धे वर्तमाने सुदारुणे ॥ खद्योतसंघैरिव खंदर्शनीयं व्यरोचत ॥ ५ ॥ तथा तस्मिन् वर्तमाने संकुले तु मुले भृशं ॥ उभावपि परिश्रितौ युध्यमा
नावरिंदमौ ॥ ६ ॥ तौ मुहुर्तस्माश्चस्य पुनरेव परंतपौ ॥ अभ्यहारयतान्योन्यं संप्रगृह्य गदं शुभे ॥ ७ ॥ तौ तु दृष्ट्वा महावीर्यौ समाश्वस्तौ नरर्षभौ ॥ बलिनौ वारणौ
यद्दद्यासि तार्थं मदीकृतौ ॥ ८ ॥ समानवीर्यौ संप्रेक्ष्य प्रगृहीतगदावुभौ ॥ विस्मयं परमं जग्मुर्द्वगंधर्वमानवाः ॥ ९ ॥ प्रगृहीतगदौ दृष्ट्वा दुर्योधनवृकोदरौ ॥ संशयः
सर्वभूतानां विजये समपद्यत ॥ १० ॥ समागम्य ततो भूयो भ्रातरौ बलिनौ वरौ ॥ अन्योन्यस्यांतरप्रेप्सु प्रचक्रत इतरं प्रति ॥ ११ ॥ यमदंडोपमांगुर्वीमिद्राशनिमि
वोद्यतां ॥ ददृशुः प्रेक्षकाराज नरोद्रीं विशसनीं गदां ॥ १२ ॥ आविद्यतो गदांतस्य भीमसेनस्य संयुगे ॥ शब्दः सुतुमुलो घोरो मुहुर्तं समपद्यत ॥ १३ ॥ आविद्यंतमरिं
प्रेक्ष्य धार्तराष्ट्रो थपांडवं ॥ गदामतुलवेगांतां विस्मितः संभवूवह ॥ १४ ॥ चरंश्च विविधान् मार्गान् मंडलानि च भारत ॥ अशोभत तदा वीरो भूय एव वृकोदरः ॥ १५ ॥

अभ्यहारयतान्योन्यं परस्परमभ्यहारयतां गदे अजिग्रहीषातां संधिरार्षः ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ अंतरंगतिविशेषं ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ मंडलानि शत्रोः परिवेष्टनानि परितो भ्रमणानि ॥ १५ ॥